

možl, aniž by se střetl se zákonem, věci zbaviti tím, že by ji byl vrátil švekrušl nebo donesl pátrající vrchnosti. Právem proto shledal nalézací soud v činnosti stěžovatelcivě skutkovou podstatu zločinu podílnictví na krádeži.

Čís. 587.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Skutková podstata § 11 čís. 4 zákona lichevního nevyžaduje, by pletichářské jednání bylo předsevzato opětovně.

Tabák jest předmětem potřeby.

(Rozh. ze dne 27. října 1921, Kr I 405/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku lichevního soudu při zemském trestním soudě v Praze ze dne 10. února 1921, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou přečinem podle § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Stížnost, dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř., uplatňuje, že 1. stěžovatelka opatřila si kuřivo pouze jednou, kdežto pojem pletich vyhledává podloudný (správně pokoutný) způsob obchodu, to jest opakované kupování; 2. není vyloučeno, naopak je na nejvýše pravděpodobno, že vojín, od něhož se jí cigaret dostalo, obdržel cigarety od vojenské správy jako svůj příděl, tedy jich dosáhl způsobem řádným, nikoliv podloudným (správně pokoutním), takže nebylo tu zboží, pokoutně získaného, jak vyhledává pojem pletich, 3. kuřivo není předmětem potřeby; potřebami, jež měl na mysli § 1 zákona o válečné lichvě, jsou životní potřeby v objektivním smyslu; kouření není životní potřebou lidskou, nýbrž pouze zlovykem byt všeobecně rozšířeným, jemuž každý bez újmy zdraví může odvyknouti; kouření nejen že nemá příznivých fyziologických účinků, jeví přímo, zvláště u osob postrádajících dostatečné výživy, účinky na nejvýše škodlivé; mluví-li § 1 lich. zák. o potřebách, dlužno tomuto slovu rozumět ve smyslu objektivním, nikoliv subjektivním; neboť ve smyslu subjektivním slouží jakákoli věc něčí potřebě, takže by bylo, kdyby byl subjektivní výklad správným, stačilo v § 1 zák. lichevního za předměty potřeby prohlásiti prostě všechny věci hmotné nebo aspoň všechny věci movité; 4. činnost stěžovatelčina nebyla způsobilá, by stupňovala cenu kuřiva; prodá-li někdo cigarety za 30, místo za 28 h, nemůže to stupňovati cenu kuřiva; neboť cenu zboží stupňuje kupování, nikoliv prodej; obchodů určitým druhem zboží musí býti celá řada, by na cenu měly nějaký vliv; ostatně jest cena tabákových výrobků, zejména cigaret stanovena finančním erárem, takže jakékoli stupňování cen výrobků tabákové rezie soukromými obchody je vyloučeno. Vývody stížnosti jsou právně mylny. Skutková podstata přečinu § 11 čís. 4 zákona o vál. lichvě nepožaduje opakování činu pletichářského; zdražování předmětu potřeby, jemuž zmíněný zákon se snaží čeliti, může nastati také ojedinelým splněním skutkové povahy pletich, jimiž jest každá činnost, která

vybočujíc z kolejí řádného, zejména z kolejí dle stávajících předpisů dovoleného obchodu, prodlužuje přechod zboží z výroby do spotřeby a dává těžiti osobám, při řádném obchodu naprosto zbytečným. Činnost stěžovatelčina, rozsudkem zjištěná, příčí se platným předpisům o obchodování tabákem; vždyť stát uznává za jediného prostředníka prodeje výrobků tabákové režie mezi touto a spotřebiteli koncesované trafikanty; veškerý prodej a nákup těchto výrobků mimo zmíněnou, správními předpisy určenou cestu, děje se pod rukou, způsobem pokoutním a jest již tím pletichami, tudíž i tehdy, byly-li výrobky tabákové režie již vydány spotřebitelům, kteří, nespotřebovavše jich, prodávají neb úplatně přenechají je osobám, které je zcizují dále s výdělkem. Činnost stěžovatelčina dala těžiti netoliko jí, jež prodávala za ceny vyšší, než byly její ceny nabývací, nýbrž i osobám jiným, neboť převzala cigarety uherky za cenu po 28 h, tedy za cenu, více než třikrát vyšší než cena režijní (8 h). Zákon nepožaduje, by pletichy byly způsobilé, stupňovati cenu všeobecně neb v rozsáhlejší oblasti. Stačí, nastal-li nebo mohl-li nastati tento účinek u onoho množství zboží, které bylo zasaženo činností pachatelovou. Že tomu tak bylo při činnosti stěžovatelčině, zjišťuje soud nalézací; vždyť dle jeho zjištění stěžovatelka opatřila si cigarety uherky (jichž režijní cena jest po 8 h) za nadměrnou cenu 28 h za účelem dalšího zcizení a prodala je, stupňujíc prodejní cenu nad cenu nabývací o peníz, jenž nebyl přesně zjištěn, jenž však činí nejméně 2 h při jedné cigaretě. Zákon nerozeznává při definici pojmu předmětů potřeby, je-li potřeba nutná, čili nic; rozhodným jest proto pouze, zda-li obyvatelstvo nebo jeho část má potřebu, která se ukojí tím kterým předmětem; že předmětem potřeby v tomto smyslu jest kuřivo, nelze zejména vzhledem k jeho fyziologickým účinkům, v rozsudku první stolice případně uvedeném, bráti v pochybnost, to tím méně, když jest v nejširších vrstvách obyvatelstva zakořeněnou tou měrou, že leckterý kuřák, než by se zřekl kouření, raději si odepře jiné předměty potřeby, byť pro život nutnější a prospěšnější, a když sám stát uznával potřebu kuřiva pro převalnou část obyvatelstva tím, že se zařízením tabačenek staral o to, by se nedostatečné zásoby kuřiva co nejstejnoměrněji a nejspravedlivěji rozdělovaly mezi všechny spotřebitele. Že kouření za jistých poměrů, zejména při přespřílišném hovění náruživosti účinkuje škodlivě na ústroj lidský, jest pro pojem předmětů potřeby lhostejno, tím spíše, že odvyknutí a škodlivé účinky jsou možnými i u jiných požívatin a pochutin. V činnosti stěžovatelčině, bezvadně nalézacím soudem zjištěné, jsou tudíž veškeré známky přečinu pletich dle § 11 č. 4 zákona o vál. lichvě.

Čís. 588.

Podílnictví na krádeži (§ 185 tr. zák.).

Pro zločinnou kvalifikaci dle § 186 lit. a) tr. zák. jest rozhodnou hodnota věcí odcizených, nikoliv pouze hodnota věcí, jež podílník na sebe převedl.

(Rozh. ze dne 27. října 1921, Kr I 601/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích